

Nie odwracaj oczu

Scenariusz na podstawie powieści graficznej „Biały ptak” R.J. Palacio.

Informacja o książce:

Niepełnosprawny chłopiec, Julien, chroni żydowską dziewczynkę, Sarę, przed wywiezieniem do obozu koncentracyjnego. Pomaga jej, choć wcześniej Sara razem z innymi dziećmi śmiała się z niego i nigdy go nie broniła. Dobro, które ich połączyło, przetrwało II wojnę światową. I kiełkuje nadal, w kolejnych pokoleniach dzieci, które znajdują w sobie odwagę, aby być dobrymi dla innych.

Historia opowiedziana w „Białym ptaku” przypomina, że dobro trzeba czynić zawsze. Nawet w czasach, kiedy można za to zapłacić najwyższą cenę. Nawet jeśli jest się tylko dzieckiem.

W „Białym ptaku” autorka sięga do historii II wojny światowej, aby pokazać, że wartości, dzięki którym uratowano życie dziesiątkom tysięcy ludzi, są ważne także dzisiaj. To wspaniała opowieść o przyjaźni, prześladowaniach z powodu inności i o sile dobra, które zmienia serca, buduje mosty i... ratuje życie.

Odbiorcy: klasa 5-6 (ewentualnie starsi)

Czas trwania: 60 minut

Cel główny: Uwrażliwienie na drugiego człowieka.

Cele:

- uświadomienie konieczności reagowania na cudze nieszczęście
- kształtowanie postaw tolerancji religijnej, kulturowej, narodowościowej
- angażowanie się w pomoc innym
- wywołanie refleksji na temat przeszłości i przyszłości własnej i innych

Cele szczegółowe:

uczestnik po zajęciach

- zna pojęcia holokaust, Auschwitz, getto
- dostrzega problemy drugiego człowieka
- ma świadomość, że „nieważne jacy byliśmy, ważne jacy jesteśmy teraz”

Metody:

- dyskusja moderowana przez prowadzącego
- prezentacja multimedialna
- drama

Formy:

- indywidualna
- zbiorowa
- grupowa

Materiały:

- kartoniki na wizytówki, taśma dwustronna, mazaki,
- sprzęt multimedialny,
- rekwizyty do scenek,
- kartki ze scenkami do dramy,
- pojemniczki 3 szt., żetony.

Przebieg:

1. Powitanie w bibliotece. Wykonanie swojej wizytówki na kartoniku. Przyklejenie do ubrania.
2. Ustalenie zasad sprzyjających pracy i uczeniu się na warsztatach:
 - słuchamy się nawzajem – jedna osoba mówi w danym momencie,
 - jesteśmy aktywni,
 - dopytujemy, gdy coś jest niezrozumiałe,
 - nie stosujemy przemocy,
 - nie używamy słów nieparlamentarnych,
 - nie oceniamy zdolności aktorskich.
3. Prezentacja książki graficznej „Biały ptak” R.J. Palacio. Wspólna refleksja o zdarzeniach II wojny światowej i obozach zagłady.
4. Wyjaśnienie terminów pojawiających się w książce: antysemityzm, holokaust, obozy koncentracyjne, getto itp. (słowniczek str. 215). Rozmowa z dziećmi na temat poznanych pojęć. Sprawdzamy czy dzieci prawidłowo rozumieją omawiane pojęcia.
5. Prezentacja multimedialna fragmentów komiksu (strony 61-74; 125-126). Uczestnicy szukają podobnych doświadczeń, zastanawiają się czy kiedyś spotkało ich coś podobnego.

(„*Tak naprawdę nieważne, jaka byłaś kiedyś. Ważne jaka jesteś teraz...*”)

6. „Wchodzenie w rolę” – ćwiczenie z elementami dramy. Praca w grupach, uczniowie zaznajamiają się z rolami w scenie, aranżują przebieg ogólnie zarysowanej gry.

7. Posumowanie – Pytamy uczniów: Co czujemy kiedy robimy dobre i złe rzeczy? Jak moglibyśmy inaczej zareagować na przedstawione sytuacje?

8. Informacja zwrotna: Jakie jest wasze samopoczucie po zajęciach?

oznaczamy trzy pojemniki – słońce, słońce za chmurami, chmura,
każdy uczestnik otrzymuje 1 żeton i wrzuca do wybranego pojemnika.

9. Na zakończenie dziękujemy za udział i zapraszamy na inne zajęcia.

Literatura:

- Palacio R.J. – *Biały ptak*, Warszawa 2020,
- Way B. – *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, Warszawa 1991,

Zał. Nr 1

Scenka 1

Rekwizyt: stary sweter.

Wygląd – ubranie – dziewczyny – wyśmianie.

Koleżanka przychodzi w zniszczonym, za dużym swetrze. Reszta koleżanek wyśmiewa ją:

„Co to, po babci”, „Znalazłaś na śmietniku” itp. Dziewczynka chce się bronić, ale nie jest w stanie się odezwać. Szuka wzrokiem pomocy wśród koleżanek, ale nie znajduje jej.

Scenka 2

Rekwizyt: zniszczony plecak.

Bijatyka – korytarz szkolny – świadkowie.

Na szkolnym korytarzu dwóch chłopców bije się, rzucają w siebie plecakiem.

W koło nich wytworzyła się grupa kolegów dopingujących ich do dalszej walki. Z boku stoi kilka osób milcząco się przyglądających.

Scenka 3

Rekwizyt: plakietka z imieniem arabskim np. Jamal, Salim, Aziza, Zahija, książka.

Grupka osób – agresja słowna – inny kolor skóry – obcokrajowiec.

Jeden z kolegów innej narodowości siedzi na szkolnym korytarzu i czyta książkę.

Przechodząca grupka młodzieży zaczyna go zaczepiać: „Patrzcie, małpa umie czytać!”, „Na drzewo z Tobą!”. W pewnej chwili starszy kolega staje w obronie Jamala.

Opracowanie:

Danuta Waszek MBP Katowice, Filia nr 6

Izabela Cisek MBP Katowice, Filia nr 6

Scenariusz na licencji CCBY-NC, która pozwala na dzielenie się w dowolnym formacie.

Można adaptować, zmieniać i tworzyć na bazie utworu. Ma być inspiracją.